

נִשְׁמָתִין דְּבְנֵי נָשָׂא, כְּתִיב בְּהָ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל
מְלָאכָה. וְהָאֵי אִיהוּ, (ויקרא כה) לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת
עֶבֶד, בְּצַדִּיק דְּאִיהוּ יוֹם הַשַּׁבָּת, לֹא תַעֲבֹד בּוֹ
עֲבוֹדַת עֶבֶד, דְּאִיהוּ יוֹם דְּחֹל.

אַבְל סָבָא סָבָא, שַׁבַּת (ד"א נִשְׁמָתָא) דְּאִיהִי בֵּת יַחֲדָה,
וְאִיהִי בֵּת זְוִגְיָה דְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ שַׁבַּת. מָאִי
אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ. אָמַר לִיהָ הָאֵל וְדָאִי הִבְדְּלָה,
חֹלּוֹ שְׁלֵ שַׁבַּת, דְּאִית אַחֲרָא דְלֹא אַתְקְרִיאַת חֹלּוֹ
שְׁלֵ שַׁבַּת, אֶלְאֵ חֹלּוֹ שְׁלֵ טְמֵאָה שַׁפְּחָה. אָמַר לִיהָ.
וְהָאֵ חֹלּוֹ שְׁלֵ שַׁבַּת מָאִי הִיא. אָמַר לִיהָ, דָּא
אַמְתָּא, דְּאִיהִי גּוֹפָא דְּבֵת יַחֲדָה דְּעָלָה אַתְמַר, אִם
אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ.

תָּא חֲזִי, נִשְׁמָתָא אִית דְּאַתְקְרִיאַת אָמָה, וְאִית
(נִשְׁמָתָא) שְׁכִינְתָּא דְּאַתְקְרִיאַת שַׁפְּחָה, (וְנִשְׁמָתָא)
וְשְׁכִינְתָּא אִית דְּאַתְקְרִיאַת בְּרָתָא דְּמִלְפָּא. הָכָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לו, הרי ודאי הבדלה חלו של שבת,
שניש אחר שלא נקרא חלו של שבת,
אלא חלו של טמאה שפחה. אמר לו,
והרי חלו של שבת מה זה? אמר לו, זו
אמה, שהיא גוף של בת יחידה, שעליה
נאמר אם אחרת יקח לו.

בא וראה, נשמה יש שנקראת אמה,
ויש (נשמה) שכינה שנקראת שפחה, (ונשמה)

בני אדם, כתוב בה לא תעשה כל
מלאכה, וזהו (ויקרא כה) לא תעבד בו
עבדת עבד. בצדיק, שהוא יום השבת,
לא תעבד בו עבדת עבד, שהוא יום של
חל.

אבל זקן זקן, שבת (הנשמה) שהיא בת
יחידה, והיא בת זוגו של צדיק שהוא
שבת. מה זה אם אחרת יקח לו? אמר

אֵת אִישׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות טו) יִי אִישׁ מְלַחֵמָה.
וְאֵת אִישׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבַרְיָאֵל.

וּבְגִין דָּא, נִשְׁמַתָּא דְאִיהִי מְחִיבָא בְּגִלְגוּל, אִם
הִיא בְּרַתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, אִי תִימָא
דְּאֶזְדָּבֵן בְּגוּפָא נּוּכְרָאָהּ, דְּתַמָּן שְׁלֻטָּנוּתָא דְיַצְר
הָרַע דְּאִיהִי מְסַטְרָא דְסַמְא"ל. חֶס וְשָׁלוֹם. דְּהָא
כְּתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא
אֶתֵּן דְּאִיהִי יַצְר הָרַע.

וְהָהוּא גּוּפָא, דְּשִׂרְיָא בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא, אִי תִימָא
דְּאֶזְדָּבֵן בְּכַתְרִין תַּתְּאִין דְּמַסְאֵבוּ, חֲלִילָה
וְחַס. עָלָה אֶתְמַר (ויקרא כה) וְהָאֶרֶץ לֹא תִמְכַּר
לְצַמִּיתוֹת כִּי לִי הָאֶרֶץ. מָאן גּוּפָא דְּבְרַתָּא דְּמִלְכָּא.
דָּא מְסַטְרוֹן. וְהָאִי גּוּפָא אִיהִי אִמָּה דְּשְׂכִינְתָּא, אָף
עַל גַּב דְּאִיהִי נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי בְּרַתָּא דְּמִלְכָּא שְׂבוּיָהּ

לשון הקודש

וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, שֶׁהוּא יַצְר הָרַע.
וְאֶתֵּן הַגּוּף שְׁשֵׁם שׁוֹרָה בֵּת הַמְּלָכָה,
אִם תֹּאמַר שֶׁנִּמְכַּר בְּכַתְרִים תַּחְתּוֹנִים
שְׁנַמְסָאוּ – חֲלִילָה וְחַס. עָלָיו נֶאֱמַר (ויקרא
כה) וְהָאֶרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצַמִּיתוֹת כִּי לִי
הָאֶרֶץ. מִי גּוּף שֶׁל בֵּת הַמְּלָכָה? זֶה
מְסַטְרוֹן, וְגוּף זֶה הוּא אִמָּה שֶׁל
הַשְּׂכִינָה, אָף עַל גַּב שֶׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁהִיא
בֵּת הַמְּלָכָה, שְׂבוּיָהּ שֵׁם, בְּגִלְגוּל בָּאָה,

וּשְׂכִינָה יֵשׁ שְׁנַקְרָאת בֵּת הַמְּלָכָה. כָּאֵן יֵשׁ
אִישׁ שְׁנַאֲמַר בּו (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֵמָה.
וְיֵשׁ אִישׁ שְׁנַאֲמַר בּו (דניאל ט) וְהָאִישׁ
גְּבַרְיָאֵל.

וְלִבָּן, נִשְׁמָה שְׁמַחִיבַת בְּגִלְגוּל, אִם הִיא
בֵּתוֹ שֶׁל הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם תֹּאמַר
שֶׁתִּמְכַּר לְגוּף גְּבַרִי שְׁשֵׁם שְׁלֻטָּן יַצְר
הָרַע שֶׁהוּא מְצַד סַמְא"ל – חֶס וְשָׁלוֹם,
שְׁהָרִי כְּתוּב (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי

תִּפְּוֹן, בְּגִלְגּוּלָא אֲתֵיָא דְאֲתֵיָוּן גְּלִגּוּלִין בְּגִין דְאֲתֵיָת
תִּפְּוֹן, מַה כְּתִיב בָּהּ (שְׁמוֹת כ"א) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוֹ
לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.

וְעוֹד וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ, דָּא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֶת
בְּתוֹ: אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוֹן מְסֻטָּרָא דְבֵת
יְחִידָה, אֲתִקְרִיאוּ בְתוֹ. וְאִי תִימָא דִּיפְקוֹן, בְּגִוּוֹנָא
דְּאֵלִין מְסֻטָּרָא דְעֶבֶד, דְּאֵיהוּ מְטֻטְרוּ"ן, דְּנִפְקוּ
בְּמִנוּסָה מְפָצְרִים, לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, הָדָא
הוּא דְכְתִיב, (יִשְׁעִיה נב) כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תֵּצֵאוּ וּבְמִנוּסָה
לֹא תִלְכוּן.

תָּא חַוִּי, בַּר נָשׁ פִּד אֲתִילִיד, יְהִבִין לִיה נַפְשָׁא
מְסֻטָּרָא דְבְעִירָא, מְסֻטָּרָא דְדִכּוּי, מְסֻטָּרָא
דְּאֵלִין דְּאֲתִקְרוּן אוֹפְנֵי הַקּוֹדֶשׁ. זָכָה יְתִיר, יְהִבִין
לִיה רוּחָא, מְסֻטָּרָא דְחֵיות הַקּוֹדֶשׁ. זָכָה יְתִיר,
יְהִבִין לִיה נְשָׁמְתָא, מְסֻטָּרָא דְכְרִסְיָא. וְתִלַּת אֵלִין,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מְפָצְרִים, לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים. וְהוּ
שְׁפָתוֹב בָּהּ? וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוֹ
לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.
וּבְמִנוּסָה לֹא תִלְכוּן.

בַּא וּרְאָה, בְּשִׁנּוּלָד אִישׁ, נוֹתְנִים לוֹ נַפְשָׁא
מִצַּד הַבְּהֵמָה מִצַּד שֶׁל מַחֲרָ, מִצַּד אֱלֹה
שְׁנִקְרָאִים אוֹפְנֵי הַקּוֹדֶשׁ. זָכָה יוֹתֵר –
נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ מִצַּד שֶׁל חֵיות הַקּוֹדֶשׁ.
זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ נְשָׁמָה מִצַּד שֶׁל

שְׁפָאִים גְּלִגּוּלִים מְשׁוּם שְׁפָאָה שָׁם. מַה
בְּתוֹב בָּהּ? וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוֹ
לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.

וְעוֹד, וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ – זֶה הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ
הוּא. אֶת בְּתוֹ – אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם מִצַּד
שֶׁל בֵּת יְחִידָה נִקְרְאוּ בְתוֹ. וְאֵם תֵּאמֹר
שְׁיִצְאוּ, כְּמוֹ שְׁאֵלָה מִצַּד שֶׁל הָעֶבֶד
שְׁהוּא מְטֻטְרוּ"ן, שְׁיִצְאוּ בְּמִנוּסָה

אֵינּוֹן אִמָּה עֶבֶד וְשִׁפְחָה דְּבִרְתָּא דְּמִלְכָּא.

זָכָה יִתִיר, יִהְיֶין לִיה נַפְשָׁא בְּאַרְח אַצִּילוֹת,
 מִסְטָרָא דְּבֵת יְחִידָה, וְאַתְקִרִיאַת אִיהִי בֵּת
 מְלָךְ. זָכָה יִתִיר, יִהְיֶין לִיה רוּחָא דְּאַצִּילוֹת.
 מִסְטָרָא דְּעֵמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, וְאַקְרִי בִּן לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (דְּבָרִים יד) בָּנִים אַתֶּם
 לַיְי אֱלֹהֵיכֶם. זָכָה יִתִיר, יִהְיֶין לִיה נִשְׁמָתָא,
 מִסְטָרָא דְּאַפָּא וְאַמָּא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ב)
 וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים. מָאִי חַיִּים. אֶלָּא אֵינּוֹן
 י"ה, דְּעָלְיָהּוּ אַתְמַר, (תְּהִלִּים קג) כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה,
 וְאַשְׁתַּלִּים בֵּיה יְהו"ה.

זָכָה יִתִיר, יִהְיֶין לִיה יְהו"ה בְּשְׁלִימוֹ דְּאַתְנוּן, יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א, דְּאִיהִי אָדָם, בְּאַרְח אַצִּילוֹת
 דְּעִילָא, וְאַתְקִרִי בְּדִיוֹקְנָא דְּמֵאַרְיָה. וְעָלְיָה אַתְמַר,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

נוֹתְנִים לוֹ נִשְׁמָה מִצַּד שֶׁל אָפָא וְאַמָּא.
 זְהוּ שְׁכֵתוּב (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת
 חַיִּים. אֵיזָה חַיִּים? אֶלָּא אוֹתֶם י"ה
 שְׁעָלֵיהֶם נֵאמַר (תְּהִלִּים קג) כָּל הַנְּשָׁמָה
 תִּהְלֵל יְהוָה, וְנִשְׁלְמָה בֵּיה יְהו"ה.

זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ יְהו"ה בְּשְׁלֵמוֹת
 הָאוֹתִיוֹת – יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, שֶׁהוּא
 אָדָם, בְּאַרְח אַצִּילוֹת לְמַעְלָה. וְנִקְרָא

הַכֶּסֶף. וְשִׁלְשֵׁת אֵלוֹ הֵם אִמָּה, עֶבֶד
 וְשִׁפְחָה שֶׁל בֵּת הַמְּלָךְ.

אִם זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ נַפְשׁ בְּדִרְךְ
 אַצִּילוֹת, מִצַּד שֶׁל בֵּת יְחִידָה, וְנִקְרָאת
 בֵּת מְלָךְ. זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ שֶׁל
 אַצִּילוֹת מִצַּד הָעֵמוּד הָאַמְצָעִי, וְנִקְרָא בִּן
 לְקוּדֶשׁ – בְּרוּךְ – הוּא. זְהוּ שְׁכֵתוּב (דְּבָרִים יד)
 בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. זָכָה יוֹתֵר –

(בראשית א) וַיְרִדוּ בְדִגַּת הַיָּם וְגו'. וְהָאֵי אֵיֵהוּ שׁוֹלְטָנוּתִיהָ
בְּכָל רְקִיעֵין, וּבְכָל אוֹפְנִים וּשְׂרָפִים וְחַיּוֹן, וּבְכָל
חַיִּילִין וְתוֹקֵפִין דְּלַעִילָא וְתַתָּא. וּבְגִין דָּא, כַּד פֵּר
נִשׁ זְכִי בְנַפְשׁ מִסְטָרָא דְבֵת יְחִידָה, אֲתַמַּר בֵּיהּ,
לֹא תֵצֵא כִּצְאֵת הָעֶבְדִּים.

רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי אֶעְרְעוּ חַד לִילֵיא בְּמַגְדֵּל
דְּצוּר. אֲתַאֲרַחוּ תַמָּן וְחַדוּ דָא בְּדָא. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲדִינָא דְחַמִּינָא אֲנִפִי שְׂכִינְתָא,
דְּהִשְׁתָּא בְּכָל אֲרַחָא דָא, אֲצַטְעֲרֵנָא בְּחַדָּא סַבָּא,
טִייעָא, דְּהוּה שְׂאִיל לִי (דף צ"ה ע"א) כָּל אֲרַחָא.

כַּמָּן הוּא נְחֻשָּׂא, דְּפִרְחַ בְּאַוִירָא, וְאַזִּיל בְּפִרוּדָא,
וּבִין כַּד וּבִין כַּד, אֵית גַּיְחָא לְחַד נְמָלָה,
דְּשָׁכִיב בֵּין שְׁנַיִ. שְׂרִי בְּחַבּוּרָא וְסַיִים בְּפִרוּדָא.
וּמַאי אֵיֵהוּ נְשָׂרָא, דְּקָא מְקַנָּא, בְּאִילָן דְּלֹא הוּה.

לשון הקודש

בְּזוּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה שְׂמַחְתִּי
שְׂרַאִיתִי פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, שְׂעַכְשׁוּ בְּכָל
הַדְרֵךְ הַזֹּאת הַצַּטְעֲרֵתִי בְּזִקְן אֶחָד סוּחַר
שֶׁהָיָה שׂוֹאֵל אוֹתִי כָל הַדְרֵךְ:

מִי הוּא נְחֻשׁ הַפּוֹרַח בְּאוִיר וְהוֹלֵךְ
בְּפִרוּד, וּבִין כַּד וּבִין כַּד יֵשׁ מְנוּחָה
לְנְמָלָה אַחַת שְׂשׁוּכְבַת בֵּין שְׁנָיו, הַתְּחִיל
בְּחַבּוּר וְסַיִם בְּפִרוּד? וּמַה הוּא נְשָׂר
שְׂמַקְנָן בְּאִילָן שְׂלֵא הֵיָה? בְּנֵיו שְׂנַנְזוּלוּ,

בְּדַמּוֹת רְבוּנוּ. וְעָלְיוּ נְאֻמַּר (בראשית א) וַיְרִדוּ
בְדִגַּת הַיָּם וְגו'. וְהוּוּ שְׂלַטְנוּ בְּכָל
הַרְקִיעִים וּבְכָל הָאוֹפְנִים וְהַשְּׂרָפִים
וְהַחַיּוֹת וּבְכָל הַחַיִּלוֹת וְהַפְּחוֹת שְׂלַמְעָלָה
וְלַמַּטָּה. וְלָכֵן, כְּשֶׁבֶן אָדָם זוֹכֵה בְנַפְשׁ
מִצַּד שֶׁל בֵּת יְחִידָה, נְאֻמַּר בּוֹ לֹא תֵצֵא
כִּצְאֵת הָעֶבְדִּים.

רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי נִפְגְּשׁוּ לְלֵלָה אֶחָד
בְּמַגְדֵּל צוּר. הַתְּאֲרַחוּ שָׁם וְשַׁמְחוּ זֶה

בְּנֵי דְאִתְגַּזְלוּ, וְלֹא מִן בְּרִיּוֹן. דְּאִתְבְּרִיאוּ בְּאִתְר
 דְּלֹא אִתְבְּרִיאוּ. פֶּד סְלִקִין נְחֵתִין, פֶּד נְחֵתִין סְלִקִין.
 תְּרִין דְּאִינֹן חַד, וְחַד דְּאִינֹן תְּלָתָא. מַהוּ עוֹלִימְתָא
 שְׁפִירְתָא, וְלִית לָהּ עֵינִין, וְגוֹפָא טְמִירְתָא
 וְאִתְגַּלְיָא, אִיהִי נְפֻקְתָּ בְּצַפְרָא, וְאִתְכַּפֵּיאַת בְּיֻמְכָא.
 אִתְקַשְׁטַת בְּקַשְׁוֹטִין דְּלֹא הוּוּ.

כָּל דָּא שְׂאִיל בְּאַרְחָא, וְאַצְטְעֶרְנָא. וְהִשְׁתָּא אִית
 לִי נִיחָא. דְּאִילוּ הֵינָא כְּחָדָא, אִתְעַסְקְנָא
 בְּמַלְי דְּאוֹרֵייתָא, מַה דְּהֵינָן בְּמַלְיִן אַחֲרֵינִין דִּתְהוּ.
 אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וְהֵהוּא סָבָא טַיִיעָא, יִדְעַת בִּיה
 כְּלוּם. אָמַר לִיה, יִדְעֵנָא, דְּלִית מְמַשּׁוּ בְּמַלְוִי.
 דְּאִילוּ הָהּ יִדְעַ, יִפְתַּח בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא הָהּ אֲרַחָא
 בְּרִיקְנֵיִיא. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וְהֵהוּא טַיִיעָא אִית חֲכָא,
 דְּהָא לְזַמְנִין בְּאִינֹן רִיקְנִין, יִשְׁפַח גְּבַר זַמְנִין דְּדִחְכָא.
 אָמַר לִיה, הָא חֲכָא אִיהוּ, וְאִתְקִין חֲמַרִּיה בְּמִיכְלָא.

לשון הקודש

יש לי מנוחה. שאלו היינו באחד,
 התעסקנו בדברי תורה מה שהיינו
 בדברים אחרים של תהו. אמר רבי
 חזיא, ואותו זמן סותר ידעת בו משהו?
 אמר לו, ידעתי שאין ממש בדבריו,
 שאלו היה יודע, יפתח בתורה, ולא
 הייתה הדרך בריקנות. אמר רבי חזיא,
 ואותו הסותר ישנו כאן, שהרי לפעמים

ולא מהבריות? שנבראו במקום שלא
 נבראו? בשעולים יורדים, בשיוורדים
 עולים? שנים שהם אחד, ואחד שהם
 שלש? מה זה עלמה יפה ואין לה עינים,
 והגוף נסתר ומתגלה? היא יוצאת
 בבקר ונתכפית ביום, ומתקשטת
 בקשופים שלא היו?

כל זה שאל בדרך, והצטערתי ועבשו

קָרוּ לִיה, וְאַתָּא לְקַמֵּייהוּ. אָמַר לוֹן, הַשְׁתָּא תִּרִין
 אֵינּוֹן תִּלְת, וְתִלְת אֵינּוֹן בְּחַד. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
 לָא אֲמִינָא לָךְ, דְּכָל מְלוֹי רִיקְנִין, וְאֵינּוֹן בְּרִיקְנִיָּא,
 יְתִיב קַמֵּייהוּ.

אָמַר לוֹן רַבָּנָן, אָנָּא טִייעָא אֲתַעְבִּידנָא, וּמִיזְמִין
 זְעִירִין, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא לָא הוּינָא טִייעָא,
 אָבֵל בְּרָא חַד זְעִירָא אִית לִי, וַיְהִיבִית לִיה בְּבִי
 סַפְרָא, וּבְעֵינָא דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא. וְכַד אָנָּא
 אֲשַׁבְּתָנָא חַד מִרַבָּנָן דְּאָזִיל בְּאַרְחָא, אָנָּא טָעִין
 אַבְתְּרִיה, וְהָאִי יוֹמָא, חֲשִׁיבָנָא דְּאֲשַׁמַּע מְלִין חֲדַתִּין
 בְּאוּרִייתָא, וְלָא שְׁמַעְנָא מְדִי.

אָמַר ר' יוֹסִי, בְּכָל מְלִין דְּשְׁמַעְנָא דְּקֵאמְרַת, לָא
 תְּוֹהֲנָא, אֶלָּא מִחַד. אוֹ אַנְתָּ בְּשָׂטוּתָא
 אַמְרַת, אוֹ מְלִין רִיקְנִין אֵינּוֹן. אָמַר הֵהוּא סַבָּא,

לשון הקודש

לא הייתי סוחר, אבל בן אחד קטן יש לי ונתתי אותו לבית הספר, ואני רוצה שיעסק בתורה, וכשאני מוצא אחד מהרבנים שהולך בדרך, אני טוען אחריו, והיום הזה חשבתי שאשמע דברים חדשים בתורה, ולא שמעתי דבר.

אמר רבי יוסי, בכל הדברים ששמעתי שאמרת לא תמהתי, אלא רק מאחד – או שאתה אמרת בשטות, או שהם

באותם הריקנים ומצא איש פעמוני זהב. אמר לו, הרי הוא פאן, והתקין חמורו למאכל.

קראו לו ובא לפניכם. אמר להם, בעת שנים הם שלשה, ושלשה הם כאחד. אמר רבי יוסי, ולא אמרתי לך שכל דבריו ריקנים והם בריקנות! ישב לפניכם.

אמר להם, רבותינו, אני נעשיתי סוחר, ורק מלפני מעט ימים, שהרי בהתחלה

וּמֵאן אִיהִי. אָמַר עוֹלִימָתָא שְׁפִירְתָּא וְכוּ'.

פְּתַח הַהוּא סָבָא וְאָמַר, (תהלים קיח) יי' לִי לֹא אִירָא
 מִה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. יי' לִי בְּעֹזְרֵי וְגו'. טוֹב
 לַחֲסוֹת בַּיי' וְגו'. כָּמֹה טָבִין וְנַעֲיִמִין וְיִקְרִין וְעֲלֵאִין
 מְלִין דְּאוֹרֵייתָא, וְאַנָּא הֵיכִי אֵימָא קָמִי רַבָּנָן, וְדָלָא
 שְׁמַעְנָא מִפּוֹמִייהוּ עַד הַשְּׁתָּא, אֲפִילוּ מְלָה חָדָא.
 אָבֵל אֵית לִי לְמִימָר, דְּהָא לֵית פְּסוּפָא כָּלֵל לְמִימָר
 מְלִי דְּאוֹרֵייתָא קָמִי כָּלֵא.

אֶתְעַטָּף הַהוּא סָבָא, פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא כב) וּבַת כַּהֵן
 כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִיא בְּתֵרוּמַת
 הַקִּדְשִׁים לֹא תֹאכַל. הֵיא קָרְא, אֲקָרְא אֶתְרָא
 סְמוּךְ, (ויקרא כב) וּבַת כַּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה
 וְזָרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּנַעֲוִירָהּ מִלְּחָם
 אָבִיהָ תֹאכַל וְכֹל זָר לֹא יֹאכַל בּוֹ. הֵינִי קָרְאִי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

דְּבַר אַחַד?! אָבֵל יֵשׁ לִי לּוֹמַר, שְׂאִין
 בּוֹשָׁה כָּלֵל לּוֹמַר דְּבַרֵי תוֹרָה לְפָנֵי הַכֹּל.
 הַתְּעַטָּף אוֹתוֹ הַנְּקוֹן, פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא
 כב) וּבַת כַּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִיא
 בְּתֵרוּמַת הַקִּדְשִׁים לֹא תֹאכַל. פְּסוּק זֶה
 סְמוּךְ עַל פְּסוּק אַחֵר – (שם) וּבַת כַּהֵן כִּי
 תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה וְזָרַע אֵין לָהּ
 וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ בְּנַעֲוִירָהּ מִלְּחָם

דְּבָרִים רִיבִיקִים. אָמַר אוֹתוֹ זְקוֹן, וּמַה הִיא?
 אָמַר, נַעֲרָה יָפָה וְכוּ'.
 פְּתַח אוֹתוֹ זְקוֹן וְאָמַר, (תהלים קיח) ה' לִי לֹא
 אִירָא מִה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. ה' לִי בְּעֹזְרֵי
 וְגו'. טוֹב לַחֲסוֹת בְּה' וְגו'. כָּמֹה טוֹבִים
 וְנַעֲיִמִים וְנִכְבָּדִים וְעֲלִיוֹנִים דְּבַרֵי
 הַתּוֹרָה, וְאַנִּי אִיךָ אָמַר לְפָנֵי רַבּוֹתֵינוּ,
 שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי מִפִּיהֶם עַד עַכְשָׁו אֲפִלוּ

כַּמְשָׁמֶעַן. אֲבָל מַלְיָן דְּאֹרֵייתָא מַלְיָן סְתִימִין אֵינֹון
 וְכַמָּה אֵינֹון מַלְיָן דְּחֻכְמָתָא דְסְתִימִין בְּכָל מַלְה
 וּמַלְה דְּאֹרֵייתָא, וְאַשְׁתְּמוּדְעֹון, אֵינֹון לְגַבֵּי
 חֻכְמִין, דִּינְדַעִין אֲרַחֵין דְּאֹרֵייתָא. דְּהָא אֹרֵייתָא
 לֹא מַלְיָן דְּחֻלְמָא אֵינֹון, דְּקָא אֲתַמְסְרֹון לְמֵאן
 דְּפִשֵׁר לֹון, וְאַתְמִשְׁכֵּן בְּתֵר פּוּמָא, וְעַם כָּל דָּא
 אֲצַטְרִיכוּ לְמַפְשֵׁר לֹון לְפּוּם אֲרַחֵין. וּמַה אֵי מַלְיָן
 דְּחֻלְמָא אֲצַטְרִיכוּ לְמַפְשֵׁר לֹון לְפּוּם אֲרַחֵין, מַלְיָן
 דְּאֹרֵייתָא דְּאֵינֹון שְׁעִשׂוּעִין דְּמִלְכָא קְדִישָׁא, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה דְּאֲצַטְרִיכוּ לְמַהֲדָּ בְּאַרְחָ קְשׁוּט
 בְּהוּ, דְּכַתִּיב, (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי יְיָ וְגו'.

הַשְׁתָּא אֵית לְמִימְרָ, וּבֵת כְּהֵן, דָּא נִשְׁמָתָא
 עֲלָאָה, בְּרִיתִיה דְּאַבְרָהָם אָבִינוּ קְדַמָּאָה
 לְגִזְרִין, וְאִיהוּ מְשִׁיבָ, לָהּ לְהֵאֵי נִשְׁמָתָא מֵאַתָּר

לשון הקודש

דְּרָכָם. וּמַה אֵם דְּבְרֵי חֲלוּם צְרִידָ לְפִתְרָ
 אוֹתָם לְפִי דְּרָכָם - דְּבְרֵי הַתּוֹרָה שְׁהֵם
 שְׁעִשׂוּעֵי הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ עַל אַחַת כַּמָּה
 וְכַמָּה שְׁצַרִיכִים לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת
 בְּהֵם, שְׁכַתּוּב (הושע יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי ה'
 וְגו'.

עֲכָשׁוּ יֵשׁ לּוֹמֵר, וּבֵת כְּהֵן - זֶה הַנְּשָׁמָה
 הַעֲלִיזָה, בְּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ רֵאשׁוֹן
 לְגִרִים, וְהוּא מוֹשֵׁב אֶת אוֹתָהּ נִשְׁמָה

אֲבִיהַ תֹּאכַל וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ.
 פְּסוּקִים חֲלוּוּ כַּמְשָׁמֶעַם, אֲבָל דְּבְרֵי
 הַתּוֹרָה הֵם דְּבָרִים סְתוּמִים.

וְכַמָּה הֵם דְּבְרֵי חֻכְמָה שְׁסְתוּמִים בְּכָל
 דְּבַר וְדְבַר שְׁבַתּוֹרָה, וְגוֹדְעִים לְאוֹתָם
 הַחֻכְמִים שְׂיֹודְעִים דְּרָכֵי הַתּוֹרָה, שְׁהֵרֵי
 הַתּוֹרָה אֵינֶם דְּבְרֵי חֲלוּם הֵם, שְׁנִמְסְרוּ
 לְמִי שְׁפוּתֵר אוֹתָם וְנִמְשָׁכִים אַחַר הַפֶּה,
 וְעַם כָּל זֶה צְרִידָ לְפִתְרָ אוֹתָם לְפִי

עֲלָאָהּ. מַה בֵּין קָרָא דְאָמַר וּבֵת אִישׁ כְּהֵן, וּבֵין קָרָא דְאָמַר וּבֵת כְּהֵן, וְלֹא כְּתִיב אִישׁ. אֶלָּא, אֵיךְ כְּהֵן דְאֶקְרִי אִישׁ כְּהֵן, וְלֹא כְּהֵן מִמֶּשׁ. וְעַל אֲרַחָא דָּא, תְּהֵה (אִישׁ) כְּהֵן, וְתְהֵה סְגָן, וְתְהֵה כְּהֵן גְּדוּל, וְתְהֵה כְּהֵן דְלֹא אִיהוּ גְּדוּל. כְּהֵן סְתָם, רַב וְעֲלָאָה יִתִּיר מֵאִישׁ כְּהֵן. וְעַל דָּא אֵיךְ נִשְׁמַתָּא, (דף צ"ה ע"ב) וְאֵיךְ רִוְחָא, וְאֵיךְ נִפְשָׁא.

וּבֵת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, דָּא נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, דְאֵתְמַשְׁכֵּת מֵאַתָּר עֲלָאָה, וְעֲאֵלֵת לְגוּ סְתִימוּ דְאֵילָנָא דְחַיִּי. וְכֵן רִוְחָא דְכְּהֵנָא עֲלָאָה נִשְׁבָּא, וְיִהְיֶה נִשְׁמַתִּין בְּאֵילָנָא דָּא, פְּרַחִין מִתַּמָּן אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין, וְעֲאֵלִין בְּאוּצָר חַד.

וְוִי לְעֵלְמָא, דְלֹא יִדְעִין בְּנֵי נֶשְׂאָ לְאַסְתְּמָרָא, דְקָא מִשְׁכִּין מְשִׁיכוּ בְּחַדֵּי יַצָּר תְּרַע, דְאִיהוּ אִישׁ זָר,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּבֵת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר - זו הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּמְשָׁכָה מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן וְנִכְנָסָה לְתוֹךְ סֵתֵר עֵץ הַחַיִּים, וּכְשֵׁרוֹת הַכְּהֵן הָעֲלִיּוֹן נוֹשְׁבֵת וְנוֹתְנַת נִשְׁמוֹת בְּאֵילָן הַזֶּה, פּוֹרְחוֹת מִשָּׁם אוֹתָם נִשְׁמוֹת וְנִכְנָסוֹת בְּאוּצָר אַחֵד.

אִי לְעוֹלָם, שְׁלֹא יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם לְהַשְׁמֵר, שְׁמוֹשְׁכִים מְשִׁיכָה עִם יַצָּר

מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן. מַה בֵּין פְּסוּק שְׁאָמַר וּבֵת אִישׁ כְּהֵן, וּבֵין פְּסוּק שְׁאָמַר וּבֵת כְּהֵן, וְלֹא כְּתוּב אִישׁ? אֶלָּא יֵשׁ כְּהֵן שֶׁנִּקְרָא אִישׁ כְּהֵן, וְלֹא כְּהֵן מִמֶּשׁ. וְעַל הַדְּרָךְ הַזֶּה הָיָה (אִישׁ) כְּהֵן, וְהָיָה סְגָן, וְהָיָה כְּהֵן גְּדוּל, וְהָיָה כְּהֵן שְׂאֵינוּ גְּדוּל. כְּהֵן סְתָם גְּדוּל וְעֲלִיּוֹן מֵאִישׁ כְּהֵן. וְעַל זֶה יֵשׁ נִשְׁמָה, וְיֵשׁ רוּחַ, וְיֵשׁ נִפְשָׁא.

וְהָאִי בֵּת פִּהֵן פְּרַחַת לְתַתָּא, וְאַשְׁכַּחַת בְּנִינָא בְּאִישׁ זָר. וּבְנִין דְּאִיהוּ רְעוּתָא דְמָרָה, עָאלַת תַּמָּן וְאַתְּפִיאַת, וְלֹא יְכִילַת לְשַׁלְטָאָה, וְלֹא אֲשַׁתְּלִימַת בְּהָאִי עֲלֵמָא. כִּד נִפְקַת מִנֵּיהּ, הִיא בְּתֵרוּמַת הַקְּדָשִׁים לֹא תֹאכַל, בְּשַׁאֲר כָּל נִשְׁמָתִין, דְּאַשְׁתְּלִימוּ בְּהָאִי עֲלֵמָא.

תוֹ אִית בְּהָאִי קָרָא, וּבֵת פִּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר. עֲלוּבְתָא אִיהִי נִשְׁמָתָא קְדִישָׁא, כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, דְּקָא אֲתַמְשַׁכַּת, עַל גִּיזְרָא דְאַתְגִּינִיר, וּפְרַחַת עָלֶיהָ מִגֵּן עֵדֶן בְּאַרְח סְתִים, עַל בְּנִינָא דְאַתְבְּנִי מֵעֶרְלָה מְסַאֲבָא, דָּא הִוַּת לְאִישׁ זָר.

וְדָא הוּא רְזָא עֲלָאָה יְתִירָא מִכָּלָא. בְּעֵמוּדָא דְקִיּוּמָא לְטַקְלִין, גּוֹ אֲוִירָא דְנִשְׁכַּת, אִית טִיקְלָא תְדָא בְּהָאִי סְטָרָא, וְאִית טִיקְלָא אַחְרָא

לשון הקודש

עוד יש בפסוק הזה, ובת פהן כי תהיה לאיש זר. עלובה היא הנשמה הקדושה כי תהיה לאיש זר, שנמשכה על הגר שהתגירה, ופרחה אליו מגן עדן בדרך נסתר על בגן שנבנה מערלה טמאה, זו היתה לאיש זר.

וז'הו סוד עליון יותר מהכל. בעמוד שעומד למאוננים בתוך אויר שנושב, יש

הרע, שהוא איש זר, ובת הפהן הזאת פורחת למטה ומוציאת בגין באיש זר. ומשום שהוא רצון של אדונה, נכנסת לשם ונכפית, ולא יכולה לשלט, ולא השתלמה בעולם הזה. וכשיוציאת ממנו, היא בתרומת הקדשים לא תאכל, בשאר כל הנשמות שהשתלמו בעולם הזה.

בְּהַאי סְטָרָא. בְּהַאי סְטָרָא מֵאֲזֵי צַדֵּק. וּבְהַאי
 סְטָרָא מֵאֲזֵי מִרְמָה. וְהַאי טִיקְלָא, לָא שְׂכִיךְ
 לְעֵלְמִין, וְנִשְׁמָתִין סְלָקִין וְנִחְתִּין עָאֲלִין וְתַבִּין, וְאִית
 נִשְׁמָתִין עֲשִׂיקוֹן, כִּד שְׁלֵטָא אָדָם בְּאָדָם, דְּכַתִּיב,
 עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לֹו, לְרַע
 (קהלת ח) לֹו וְדָאֵי.

אֲבָל הַאי נִשְׁמָתָא, דְּהוֹת לְסְטָרָא אַחְרָא, אִישׁ זָר,
 וְאַתְעֲשִׂקַת מֵינְה, דָּא אִיהִי לְרַע לֹו. לֹו:
 לְהַהוּא אִישׁ זָר, וְאִיהִי בְּתֵרוּמַת הַקְּדָשִׁים לָא
 תֵּאבְל, עַד דְּעָבִיד בָּהּ קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מַה
 דְּעָבִיד, אַתָּא קָרָא וְאָמַר וּבַת כַּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ
 זָר הָכִי הוּא.

הָכֵא אִית רְזָא, הֵיךְ מִתְעֲשִׂקֵן נִשְׁמָתִין. אֶלָּא הַאי
 עֲלָמָא אֲתַנְהַג בְּלָא, בְּאִילְנָא דְדַעַת טוֹב
 וְרַע. וְכִד אֲתַנְהַגֵּן בְּנִי עֲלָמָא בְּסְטָרָא דְטוֹב, טִיקְלָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֲבָל נִשְׁמָה זוֹ שְׁהִיְתָה לְצַד הָאֲחֵר, אִישׁ
 זָר, וְנִעֲשִׂקָה מִמֶּנּוּ, זוֹהִי לְרַע לֹו. לֹו –
 לְאוֹתוֹ אִישׁ זָר, וְהִיא בְּתֵרוּמַת הַקְּדָשִׁים
 לָא תֵּאבְל, עַד שְׁעוֹשָׂה בָּהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מַה שְׁעוֹשָׂה. בָּא הַפְּסוּק וְאָמַר, וּבַת
 כַּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר, כִּךָּ זֶה.
 בָּאֵן יֵשׁ סוּד אִיךְ נִעֲשִׂקוֹת הַנִּשְׁמָתוֹת.
 אֶלָּא הָעוֹלָם הַזֶּה מִתְנַהֵג הַכֹּל בְּעֵץ

מִשְׁקַל אֶחָד בְּצַד זֶה, וְיֵשׁ מִשְׁקַל אֲחֵר
 בְּצַד זֶה. בְּצַד זֶה מֵאֲזֵי צַדֵּק, וּבְצַד זֶה
 מֵאֲזֵי מִרְמָה. וְהַמִּשְׁקַל הַזֶּה לָא שׁוֹכֵךְ
 לְעוֹלָמִים, וְנִשְׁמוֹת עוֹלוֹת וְיִזְרָדוֹת,
 נְכֻסוֹת וְיִזְעָאוֹת, וְיֵשׁ נִשְׁמוֹת עֲשׂוּקוֹת,
 כְּשִׁשׁוֹלֵט אָדָם בְּאָדָם, שְׂכַתוֹב (קהלת ח)
 עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לֹו.
 לְרַע לֹו וְדָאֵי.

קִימָא וְאַכְרַע לְסִטְרָא דְטוֹב. וְכֹד אֶתְנַהֲגֵן בְּסִטְרָא
 דְרַע, אַכְרַע לְהֵהוּא סִטְרָא. וְכָל נְשָׁמְתִין דְּהוּוּ
 בַּהֵיּא שַׁעְתָּא בְּטִיקְלָא, הָוּה עָשִׂיק לֹון, וְנָטִיל לֹון.
 אֲבָל לְרַע לוּ, דְּאִינוּן נְשָׁמְתִין כְּפִיּוּן (ס"א חֲפִיּוּן) לְכָל
 מָה דְּאֶשְׁכְּחֵן מִסִּטְרָא בִישָׂא, וְשִׁיזְאָן לִיָּה.
 וְסִימְנָא לְדָא, אַרוּנָא קְדִישָׂא, דְּאֶתְעַשֶׂק גּוּ
 פְּלִשְׁתִּים, וְשְׁלִיטוּ בֵּיהּ, לְרַע לֹון. אֹוף הָכִי. הֵינִי
 נְשָׁמְתִין אֶתְעַשֶׂקוּן מִסִּטְרָא אֶחְרָא לְרַע לֹון.

מָה אֶתְעִבִּידוּ מֵאִינוּן נְשָׁמְתִין. חֲמִינֵן בְּסִפְרֵי
 קְדָמָאִי, דְּמִנְיֵיהוּ הוּוּ אִינוּן חֲסִידֵי אֹומוֹת
 הָעוֹלָם. וְאִינוּן מִמְזוּרֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּקַדְמָן
 לְכַהֲנָא רַבָּא עָמָא דְאַרְעָא, וְחָשׁוּב בְּעֵלְמָא, אִף עַל
 גַּב דְּעָאֵל לְפָנֵי וְלְפָנִים. בְּכַה הָאִי סָבָא רַגְעָא חֲדָא,
 תְּוֹוְהוּ חֲבַרְיָא, וְלָא אָמְרוּ מְדִי.

לשון הקודש

להרע לְרַע לְהָם. אִף פֶּאן, אֵלוּ הַנְּשָׁמוֹת
 נַעֲשָׂקוֹת מֵהַצֵּד הָאֶחָר לְהַרַע לְהָן.
 מָה נַעֲשָׂה מֵאוֹתָן נְשָׁמוֹת? רֵאִינוּ בְּסִפְרֵי
 הַקְּדָמוֹנִים, שְׂמָהֶם הָיוּ אוֹתָם חֲסִידֵי
 אֲמוֹת הָעוֹלָם. וְאוֹתָם הַמְּזוּרִים שְׂהֶם
 תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שְׂקוֹדְמִים לְכַהֵן גְּדוֹל
 עִם הָאָרֶץ וְחָשׁוּב בְּעוֹלָם, אִף עַל גַּב
 שְׂהוּא נִכְנָס לְפָנֵי וְלְפָנִים. בְּכַה הַזְּקוּן
 הָזֶה רַגַע אֶחָד. תְּמַהוּ הַחֲבָרִים וְלָא
 אָמְרוּ דְּכַר.

הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וּכְשִׁמְתַּנְהִיגִים בְּנֵי
 הָעוֹלָם בְּצַד הַטּוֹב, הַמְּשַׁקְלֵת עוֹמְדַת
 וּמְכַרְיעָה לְצַד הַטּוֹב, וּכְשִׁמְתַּנְהִיגִים בְּצַד
 הָרַע – מְכַרְיעָה לְאוֹתוֹ הַצֵּד. וְכָל
 הַנְּשָׁמוֹת שְׂהָיוּ בְּאוֹתָהּ שַׁעָה בְּמִשְׁקֵלֵת,
 הָיָה עוֹשֶׂק אוֹתָן וְלוֹקַח אוֹתָן.

אֲבָל לְרַע לוּ, שְׂאוֹתָן נְשָׁמוֹת מְכַנְיעוֹת
 (מִכְסוֹת) אֵת כָּל מָה שְׂמוֹצְאוֹת מִצַּד הָרַע
 וּמְשַׁמִּידוֹת אוֹתוֹ, וְסִימָן לָזֶה – אַרוּן
 הַקְּדָשׁ שְׁנַעֲשֶׂק לְתוֹךְ פְּלִשְׁתִּים וְשְׁלִטוּ

פָּתַח הַהוּא סָבָא וְאָמַר, (שמות כא) אִם רָעָה בְּעֵינַי
 אֲדַנְיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה וְהִפְדָּה לְעַם נְכָרִי
 וְגו'. הַאִי פְּרֻשָׁתָא עַל רָזָא דָּא אֲתָמַר, וְכִי יִמְכַר
 אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים
 אִם רָעָה וְגו'. מְאֲרִיָּה דְעֵלְמָא מָאן לָא יִדְחַל
 מִינָךְ, דְּאַנְתָּ שְׁלִיט עַל כָּל מַלְכִין דְּעֵלְמָא, כְּמָה
 דְּאַתָּ אָמַר (ירמיה י') מִי לֹא יִרְאֶךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי
 לָךְ יֵאָתֶה וְגו'.

כְּמָה אֵינּוֹן בְּנֵי נֶשֶׂא בְּעֵלְמָא, דְּקָא מִשְׁתַּבְּשָׁן
 בְּהַאי קָרָא, וְכִלְהוּ אֲמִרִי, אֲבָל קָרָא דָּא
 לָא אֲתִישָׁר בְּפּוֹמִיָּהוּ. וְכִי קִדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא
 מֶלֶךְ הַגּוֹיִם אִיהוּ, וְהֵלֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אִיהוּ, וְהַכִּי
 אֲקָרִי, דְּהָא כְּתִיב, (דברים לב) בְּהִנָּחַל עֲלִיּוֹן גּוֹיִם וְגו'.
 וְכְתִיב (דברים לב) כִּי חֵלֶק יִי עִמּוֹ. וְעַל דָּא אֲקָרִי
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִי תֵימָא דְּאִיהוּ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם אֲקָרִי,

לשון הקודש

כְּמָה הֵם בְּנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם
 שְׂמֵשֶׁת־בָּשִׂים בְּפֶסֶק הַזֶּה, וְכָלֵם
 אוֹמְרִים, אֲבָל הַפֶּסֶק הַזֶּה לֹא מִתִּישָׁר
 בְּפִיָּהֶם. וְכִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ
 הַגּוֹיִם? וְהֵלֵא הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְכִי
 נִקְרָא שְׁהַרִי כְּתוּב (דברים לב) בְּהִנָּחַל עֲלִיּוֹן
 גּוֹיִם וְגו', וְכְתוּב (שם) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ. וְעַל
 זֶה הוּא נִקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֵּאמַר

פָּתַח אוֹתוֹ וְקָן וְאָמַר, אִם רָעָה בְּעֵינַי
 אֲדַנְיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה וְהִפְדָּה לְעַם נְכָרִי
 וְגו'. פְּרֻשָׁה זֹאת נִאֲמָרָה עַל הַסּוּד הַזֶּה, וְכִי
 יִמְכַר אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּה לֹא תֵצֵא
 כְּצֵאת הָעֶבְדִּים אִם וְגו'. רַבּוֹן הָעוֹלָם, מִי
 לֹא יִפְחַד מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה שׁוֹלֵט עַל כָּל
 מַלְכֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (ירמיה י') מִי לֹא
 יִרְאֶךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לָךְ יֵאָתֶה וְגו'.

הָא שְׁבַחָא דְלִהוֹן דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֶךְ
עַלְיֵיהּ, וְלֹא כְמָה דְאִמְרִין דְאִתְמַסְרִין לְשִׁמְשִׁין
וְלִמְמַנְן דִּילֵיהּ.

וְתוּ סִיפָא דְקָרָא, דְכְתִיב, (ירמיה י) כִּי בְּכָל חֲכָמֵי
הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין פְּמוּדָּךְ. כָּל הָאֵי,
שְׁבַחָא אִיהוּ לְשִׁאֲר עַמִּין, וְתוּוּהָא אִיהוּ, הֵיךְ לָא
מִסְתַּלְקֵי בְּהָא קָרָא לְרוּם (דף צ"ו ע"א) וְקִיעָא. אֵלָּא,
דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְמָא עֵינֵיִהּ, וְלֹא יַדְעֵי בֵּיה
כְּלָל, דְהָא מַה דְאַנְן אִמְרֵי דְכְּלָהּוּ אִין, וְאַפְּס,
וְתַהוּ. דְכְתִיב, (ישעיה מ) כָּל הַגּוֹיִם כְּאִין נְגִדוּ מֵאַפְּס
וְתַהוּ נְחֻשְׁבוּ לוֹ, הָא עֵקְרָא עֲלָאָה רַבָּא וַיִּקְרָא שְׁוֵי
לוֹן קָרָא דָּא.

אִמַר לִיָּה ר' תְּיִיא וְהָא כְּתִיב (תהלים מז) מְלֶךְ אֱלֹהִים
עַל גּוֹיִם וְגו'. אִמַר לִיָּה, אֲנָא חֲמִינָא דְכַתַּר

לשון הקודש

הַזֶּה לְרוּם הַרְקִיעָא? אֵלָּא שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא סְמָא אֶת עֵינֵיהֶם וְלֹא יוֹדְעִים בּוֹ
כְּלָל, שְׁהֵרִי מַה שְּׂאֲנֵנו אִמְרִים שְׁכַלְם
אִין וְאַפְּס וְתַהוּ, שְׁכַתוּב (ישעיה מ) כָּל
הַגּוֹיִם כְּאִין נְגִדוּ מֵאַפְּס וְתַהוּ נְחֻשְׁבוּ לוֹ,
הֵרִי הָעֵקֶר הָעֲלִיּוֹן הַגְּדוֹל וְהַגְּבֹהַּ שֶׁם
אוֹתָם הַכְּתוּב הַזֶּה.

אִמַר לוֹ רַבִּי תְּיִיא, וְהֵרִי כְּתוּב מְלֶךְ

שֶׁהוּא נִקְרָא מְלֶךְ הַגּוֹיִם, הֵרִי שְׁבַח
שְׁלָהֶם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֶךְ עֲלֵיהֶם,
וְלֹא כְמוֹ שְׂאוֹמְרִים שֶׁהֵם נִמְסְרוּ
לְשִׁמְשִׁים וְלִמְמַנִּים שְׁלוֹ.

וְעוֹד סוּף הַפְּסוּקָה, שְׁכַתוּב (ירמיה י) כִּי
בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין
פְּמוּדָּךְ. כָּל זֶה הוּא שְׁבַח לְשִׁאֲר הָעַמִּים.
וְתַמִּיחָהּ הִיא אֵיךְ לֹא מִתְעַלִּים בְּפָסוּק

כַּתְּלִייהוּ הַיּוֹת, וְנִפְקַת בְּהַאי קָרָא לְמִיַּעַא לֹון, הָוּה
 לִי לְאַתְבָּא בְּקַדְמִיתָא, עַל מַה דְּאַמִּינָא. אַבְל בִּיּוֹן
 דְּאַשְׁבְּחָנָא לָךְ בְּאַרְחָא, אַעְבְּר לָךְ מִתְמָן, וּמִתְמָן
 אֵיהָךְ לְאַעְבְּרָא כְּלָא.

תָּא חָזִי, כָּל שְׁמָחֵן, וְכָל כְּנוּיִין דְּשְׁמָחֵן, דְּאִית
 לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּלָהוּ מִתְפַּשְׁטָן
 לְאַרְחִייהוּ, וְכְלָהוּ מִתְלַבְּשִׁין אֵלִין בְּאֵלִין, וְכְלָהוּ
 מִתְפַּלְגִין לְאַרְחִין וּשְׁבִילִין יְדִיעֵן. בַּר שְׁמָא
 יְחִידָא, בְּרִיר דְּכָל שְׂאֵר שְׁמָחֵן, דְּאַחְסִין לְעִמָּא
 יְחִידָא, בְּרִיר מִכָּל שְׂאֵר עֲמִין, וְאִיהוּ יו"ד ה"א
 וְא"ו ה"א, דְּכַתִּיב, (דברים לב) כִּי חֵלֶק יִי' עִמּוֹ. וְכַתִּיב
 (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינֵי בְּשָׂמָא דָּא מִמֶּש, יִתִּיר
 מִכָּל שְׂאֵר שְׁמָחֵן.

וּשְׁמָא חַד מִכָּל שְׂאֵר שְׁמָחֵן דִּילִיהּ, תְּהוּא

לשון הקודש

אלה באלה, וכלם נחלקים לדרכים
 ושְׁבִילִים יְדוּעִים, פְּרֻט לְשֵׁם הַיְחִידִי,
 הַנִּבְחָר שֶׁל כָּל שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת, שֶׁהוֹרִישׁ
 לְעַם הַיְחִיד הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים, וְהוּא
 – יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, שְׁכָתוּב (דברים לב)
 כִּי חֵלֶק הו' עִמּוֹ. וְכַתוּב (שם) וְאַתֶּם
 הַדְּבָקִים בְּה', בְּשֵׁם זֶה מִמֶּשׁ יוֹתֵר מִכָּל
 שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת.

וְשֵׁם אֶחָד מִכָּל שְׂאֵר שְׁמוֹתָיו, אוֹתוֹ

אלהים על גוים וגו'. אָמַר לוֹ, אֲנִי רֵאִיתִי
 שְׂאֵחַר הַכַּתָּל שְׁלָהֶם הַיּוֹת, וְנִצָּאתָ
 בְּפָסוּק הַזֶּה לְעִזּוֹר לָהֶם. הָיָה לִי לְהַשִּׁיב
 בְּתַחֲלָה עַל מַה שְׂאֵמַרְתִּי. אַבְל בִּיּוֹן
 שְׁמִצָּאתִי אוֹתָךְ בְּדַרְךְ, אַעְבִּיר אוֹתָךְ
 מִשָּׁם, וּמִשָּׁם אֵלֶיךָ לְהַעְבִּיר אֶת הַכָּל.

בַּא וְרָאָה, כָּל הַשְּׁמוֹת וְכָל כְּנוּיֵי
 הַשְּׁמוֹת שֵׁישׁ לְקוּדְשׁ–בְּרוּךְ–הוּא, כָּלֶם
 מִתְפַּשְׁטִים לְדַרְכֵיהֶם, וְכָלֶם מִתְלַבְּשִׁים